Kadernotitie

2017

Bestuurlijk voorwoord

De kadernotitie 2017-2020 beschrijft de verwachte ontwikkeling van het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus –Tricijn (GBLT). Deze ontwikkeling vloeit voort uit de veranderingen die komen en al gaande zijn op het gebied van de lokale belastingen, de digitale overheid en de eisen die deelnemende waterschappen en gemeenten stellen aan hun gezamenlijke belastingdienstverlening. De notitie geeft aan hoe de veranderingen de organisatie van GBLT zullen beïnvloeden en wat daarvoor nodig is voor de informatiehuishouding en het menselijk kapitaal. De meerjarenbegroting is de financiële weerslag van deze verwachtingen.

Het algemeen bestuur van GBLT geeft richting aan die verandering. GBLT als toonaangevend belastingkantoor zal zich de komende jaren toeleggen op de kwaliteit van dienstverlening in meerderlei opzicht. Kwaliteit is goede dienstverlening en bejegening naar de burgers en bedrijven, gebruik makend van de digitale technieken en media. Kwaliteit is betrouwbare informatievoorziening en advisering aan opdrachtgevers over de belastinginkomsten en de regelgeving. Die kwaliteiten kunnen alleen gerealiseerd worden met een onderliggende kwaliteit van gegevens en processen. Die kwaliteiten gezamenlijk maken GBLT tot een toonaangevend belastingkantoor.

Deze koers is een natuurlijk vervolg op een periode waarin GBLT heeft gewerkt aan efficiency door schaalvergroting. Sinds de fusie in 2011 zijn al belangrijke stappen gezet om tegelijkertijd de continuïteit en de kwaliteit van dienstverlening te verzekeren. De toepassing van een nieuw belastingpakket, de verbetering van de telefonische bereikbaarheid springen eruit. Tegelijkertijd is hard gewerkt aan de uitbreiding met gemeentelijke belastingen. Het waren intensieve jaren waarbij onder druk gewerkt werd om de kwaliteit te behouden. In 2015 is een investering goedgekeurd om het gegevensbeheer en de WOZ waardering op peil te brengen. Voor de komende jaren wordt gekozen voor een opbouw van toonaangevende kwaliteit van dienstverlening, waarbij de randvoorwaarden voor de strategie worden ingevuld voor af gaand aan de realisatie.

Het stelsel van basisadministraties is de belangrijkste voorwaarde om te komen tot een integrale informatiehuishouding van de overheid. Een zeer complexe operatie met veel afhankelijkheden en risico's. Gaandeweg worden ook de eisen op het gebied van informatieveiligheid steeds stringenter. Voor GBLT is aansluiting op dat stelsel de basis voor de beoogde datakwaliteit en procesinrichting. In 2015 is gestart met een Programma Gegevensbeheer om in 2016 een aantal van die aansluitingen te realiseren en bij conversie de data op te waarderen. In de jaren naar 2020 zal die lijn worden voortgezet in navolging van het Rijksprogramma.

De beoogde ontwikkeling stelt andere eisen aan de uitvoeringsorganisatie. De organisatie zal kennisintensiever worden, met accent op gegevensanalyse en informatiemanagement. Op termijn zullen uitvoerende functies in aantal afnemen doordat de digitalisering het werk overneemt. Strategische personeelsplanning maakt de verschuivingen inzichtelijk. Opleiding en training zijn belangrijk om deze verschuivingen gestalte te geven, net als instroom voor specifieke kennisgebieden.

En er zal ook geïnvesteerd worden in de ICT programma's en procedures en in verbeterde leveranciersprestaties. Daarin heeft GBLT gemeenschappelijke belangen met de andere belastingkantoren, waarmee gelijk wordt opgetrokken.

De meerjaren exploitatiebegroting toont een stabiel beeld. Voor de korte termijn zijn de plannen afdoende gefinancierd. Vanaf 2018 zal de verschuiving in de organisatie, zoals hierboven geschetst, zichtbaar worden in de cijfers. Naarmate die jaren dichterbij komen zal GBLT die bijdrage concreter onderbouwen en aan de deelnemers voorleggen.

Inhoudsopgave

Bestuurlijk voorwoord 2
Inhoudsopgave 3
Inleiding 4
1. Algemeen 4
2. Omgevingsverkenning 4
3. Ontwikkelstrategie 5
4. Interne ontwikkeling 5
5. Financiële verwachting 2017 en verder. 7
6. Financieel meerjarenperspectief 2018-2020 9

Inleiding

Voor u ligt de Kadernotitie 2017 met een meerjarenperspectief naar 2020.

De kadernotitie is bedoeld om kaders te stellen voor de begroting voor 2017 en voor de meerjarenbegroting 2018-2020. De kadernotitie is een notitie op basis waarvan, na vaststelling van de kaders in het dagelijks bestuur, de nieuwe begroting verder wordt uitgewerkt.

De kadernotitie is als volgt opgebouwd:

1. Algemeen
2. Externe ontwikkelingen
3. Interne ontwikkelingen
4. Financiële verwachting 2017
5. Financieel meerjarenperspectief 2018-2020

1. Algemeen

GBLT is belast met de heffing en de inning van waterschaps- en gemeenteheffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de wet waardering onroerende zaken (wet WOZ).
De werkzaamheden hiervoor, die wij het primair proces noemen, worden uitgevoerd in een viertal operationele afdelingen.

1. Waarderen
2. Heffen
3. Innen
4. Klantcontact centrum (KCC)

Het primair proces wordt daarbij ondersteund door het bedrijfsbureau. De organisatie staat onder leiding van een directie bestaande uit een directeur en een adjunct directeur.

2. Omgevingsverkenning

Sinds de start van GBLT in 2011 heeft GBLT zich ontwikkeld door schaalvergroting en toetreding van gemeentelijke deelnemers. GBLT is daarin niet uniek. Buiten het verzorgingsgebied van GBLT is belastingsamenwerking in een stroomversnelling gekomen, die ertoe leidde dat meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten de belastingtaak in samenwerking laat uitvoeren. De uitbreiding binnen GBLT is minder snel verlopen. Zes van de 93 inliggende gemeenten zijn toegetreden.

Een andere belangrijke ontwikkeling van de laatste jaren is het stelsel van basisadministraties, dat met horten en stoten door alle overheden in gebruik wordt genomen. Dat proces loopt nog door gedurende de rest van de planperiode. GBLT wordt een intensieve gebruiker van die basisadministraties en aansluiting is op gang gekomen, mede door de instelling van een programma gegevensbeheer.

Op weg naar 2020 voorziet GBLT ontwikkelingen die van belang zijn bij de eigen oriëntatie. Hieronder worden verkend de perspectieven van waterschappen, van gemeenten en van de externe ontwikkeling vanuit technisch juridisch kader.

Perspectief van de waterschappen

De waterschappen verwachten dat de verbinding met de samenleving verder zal versterken. De verwevenheid van de water opgave met andere maatschappelijke vraagstukken neemt verder toe. De waterschappen willen daarom de verbinding met de burger verstevigen en als lokale overheid midden in de samenleving staan.

Door de lokale binding zal de verscheidenheid tussen de waterschappen onderling toenemen. De politiek bestuurlijke ontwikkeling draagt daaraan bij.

Dat zal zich ook uiten in de wijze waarop de kosten van waterbeheer en zuivering worden belast aan de burgers en bedrijven, zodat de samenleving bewuster omgaat met water en met afvalstoffen. De toenemende aandacht voor afval als grondstof wordt daarin meegenomen. De Unie van Waterschappen heeft een commissie ingesteld om te adviseren over aanpassingen in de waterschapsbelastingen.

Waterschappen zien graag dat GBLT die betrokkenheid van de burger bij de waterschapstaken ondersteunt. Waterschappen vragen GBLT klantgerichtheid en kwaliteit van dienstverlening naar burger en opdrachtgever in de brede zin van het woord.

Perspectief van gemeenten

De regering wil de voorbereidingen starten voor een herziening van het belastingstelsel en uitbreiding van het belastinggebied voor gemeenten. Ook bij gemeenten zal dat leiden tot divergerende keuzes

met gevolgen voor grondslag en informatiebronnen voor de belastingheffing. Onderdeel van de herziening is ook de wens om het aantal lokale belastingen te verminderen (precario).

Gemeenten werken nadrukkelijk aan nieuwe dienstverleningsconcepten die meer aansluiten bij wensen en digitale media (bereikbaarheid, gemak) en ruimte bieden voor participatie en selfservice. Gemeenten verlangen dat GBLT daarin meegaat. Kanaalsturing is niet vreemd voor gemeenten, waarbij gemeenten verschillen in keuzes voor bijzondere doelgroepen.

De digitale overheid staat voor complexe vraagstukken als enerzijds de behoefte aan transparantie en toegankelijkheid toenemen en tegelijk de risico's voor privacy en integriteit van data. Gemeenten zijn (net als waterschappen) grote databeheerders en zij ervaren die spanning.

Samenwerking, meestal in regionaal verband, blijft een belangrijk middel voor gemeenten om de continuïteit en de kostenontwikkeling van uitvoerende taken te borgen. De vorming van omgevingsdiensten is daar een voorbeeld van. Discongruentie in de samenstelling van de allianties in ongewenst en tegelijk alom aanwezig. Als gemeenten belastingsamenwerking overwegen, kunnen loyaliteiten in de regio een rol spelen.

Tegelijk zijn de bestuurlijke discussies over verbonden partijen en democratische legitimiteit zijn nog niet afgerond. Dit leidt bij gemeenteraden doorgaans tot een toenemende vraag naar bestuurlijke verantwoordingsinformatie over de verbonden partijen.

3. Ontwikkelstrategie

De omgevingsverkenning schetst een dynamisch beeld met veel afhankelijkheden. In die context is het verstandig om de ontwikkelstrategie te baseren op een globale koers en daarbij te focussen op de belangrijke eerste stappen, meer dan op een uitgewerkt eindbeeld. Die eerste stappen hebben betrekking op de veranderingen die binnen GBLT noodzakelijk zijn om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken. De term ontwikkelstrategie is gekozen in de verwachting dat elk jaar opnieuw verstandige vervolgstappen kunnen worden geprojecteerd in opvolgende kadernota's.

Het algemeen bestuur van GBLT geeft richting aan de gewenste verandering. GBLT als toonaangevend belastingkantoor zal zich de komende jaren toeleggen op de kwaliteit van dienstverlening in meerderlei opzicht. Kwaliteit is goede dienstverlening en bejegening naar de burgers en bedrijven, gebruik makend van de digitale technieken en media. Kwaliteit is betrouwbare informatievoorziening en advisering aan opdrachtgevers over de belastinginkomsten en de regelgeving. Die kwaliteiten kunnen alleen gerealiseerd worden met een onderliggende kwaliteit van gegevens en processen. Die kwaliteiten gezamenlijk maken GBLT tot een toonaangevend belastingkantoor.

Deze koers is een natuurlijk vervolg op een periode waarin GBLT heeft gewerkt aan efficiency door schaalvergroting. Sinds de fusie in 2011 zijn al belangrijke stappen gezet om tegelijkertijd de continuïteit en de kwaliteit van dienstverlening te verzekeren. De toepassing van een nieuw belastingpakket, de verbetering van de telefonische bereikbaarheid springen eruit. Tegelijkertijd is hard gewerkt aan de uitbreiding met gemeentelijke belastingen. Het waren intensieve jaren waarbij onder druk gewerkt werd om de kwaliteit te behouden. Voor de komende jaren wordt gekozen voor een opbouw van toonaangevende kwaliteit, waarbij de randvoorwaarden voor de strategie worden ingevuld voor af gaand aan de realisatie.

GBLT verwacht dat in de toekomst meer gemeenten binnen het verzorgingsgebied willen aansluiten om zo de continuïteit van hun belastingtaak kosten effectief te borgen. De huidige deelnemers in GBLT zien uitbreiding tegemoet wanneer ook kwaliteit wordt toegevoegd door uitbreiding. Gezien de vereiste voorbereidingstijd zal dat zeker niet plaatsvinden voor 2018.

4. Interne ontwikkeling

Strategische personeelsplanning

De beoogde ontwikkelingen stellen andere eisen aan de uitvoeringsorganisatie en zullen gevolgen hebben voor de medewerkers. Het belang van (andere) kennis, vaardigheden en flexibiliteit wordt steeds groter. Op termijn zullen uitvoerende functies in aantal afnemen, doordat de digitalisering het werk overneemt en de veranderde dienstverlening vraagt andere vaardigheden.

Door strategische personeelsplanning zal jaarlijks en voortschrijdend in kaart worden gebracht wat het gat is tussen de bestaande en de gewenste situatie, in aantallen, vaardigheden en competenties. Op basis daarvan zal een pakket van interventies en stimulansen voor het menselijk kapitaal van de organisatie worden opgebouwd. Te denken is aan instroom voor specifieke kennisgebieden, opleiding of maatregelen voor verloop en uitstroom.

De organisatie wil medewerkers stimuleren en mobiliseren om zelf regie te nemen over hun loopbaan, hun talenten in te zetten, zich te ontwikkelen en ook door te investeren in hun loopbaan binnen of buiten GBLT. Zij zullen daarbij gefaciliteerd worden met maatregelen en voorzieningen op het gebied van loopbaanontwikkeling (in brede zin) die hen daartoe uitdagen.

Opleiding en training zijn belangrijk. De GBLT-Academie voorziet in opleidingsmodules op maat gemaakt en zorgt daarnaast voor de inkoop en het faciliteren van opleidingen. Om de exponentiele groei in techniek en de vragen die de wetgever en deelnemers ons stellen bij te houden moeten wij meer dan tot nu tijd, capaciteit en (dus) geld vrijmaken voor opleiden. Ook is denkbaar dat op termijn extra maatregelen en geld nodig zijn op het terrein van instroom of verloop.

Ontwikkelingen van informatiemanagement
Directie en management voorzien de komende jaren een verdere vergroting van het belang van ICT toepassingen binnen de bedrijfsvoering.
Dat betekent dat GBLT in de toekomst moet doorgaan met het ontwikkelen van de techniek om de kwaliteit van de data, de processen, de producten en de dienstverlening te vergroten.
Het betreft hier niet alleen ontwikkelingen op het gebied van basisregistraties en de toepassingen van voorzieningen op mobiele apparaten, zoals smartphones, maar het ook steeds verder automatiseren van manuele handelingen. Wanneer GBLT “toonaangevend” wil zijn zal de komende jaren substantieel geïnvesteerd moeten worden in de ICT huishouding. Deze investeringen zullen in de jaren 2018 en daarna leiden tot een verhoging van de ICT gerelateerde kosten.

De transitie van een uitvoeringsorganisatie die relatief veel traditionele manuele handelingen uitvoert naar een optimaal geautomatiseerde organisatie is feitelijk al vanaf 2010 gestart maar zal de komende jaren in een versnelling komen. Voor 2017 betekent dit meer inzet en investeringen in de ICT omgeving en het cluster I&A van het bedrijfsbureau. Dit geld zowel voor het systeembeheer, het applicatiebeheer als meer specialistische functies die GBLT momenteel niet kent.
Daarbij moet onder meer worden gedacht aan softwareontwikkeling, zaakgericht werken, ingebruikname van een e-depot, het verder ontwikkelen van continuïteit en beveiliging en aansluiting op het stelsel van basisregistraties.

Lean processen
Met het oog op kwaliteitsverbetering in de processen is in 2016 een start gemaakt met een traject om het lean dienstverleningsconcept in de organisatie in te bedden. Onduidelijk is nog hoeveel dit vraagt aan capaciteit in de organisatie. Bij lean staat het klantbelang centraal en toepassing op de gehele voortbrengingsketen. De verbetering van processen moet hand in hand lopen met zowel de dataverbetering als de toepassing van de digitale media voor klantcontact. Het komende jaar wordt benut om inzichtelijk te maken hoe deze plannen uitwerken op de dienstverlening en de financiering.

Sturing
Managementmodellen verschaffen de gebruiker een denkraam voor de analyse en verbetering van de organisatie en haar prestaties. Sinds haar oprichting in 2011 heeft GBLT gebruik gemaakt van het INK managementmodel. Naast vele voordelen, kent het INK model ook nadelen. Het is een vrij statisch model, wat door de geringe flexibiliteit gedateerd begint te raken. Het is breed en daardoor nogal generalistisch van opzet en het (steeds belangrijker wordende) risicomanagement heeft geen prominente rol in het model. Met ingang van 2017 wil GBLT de interne sturing op al deze veranderingen verbeteren door de keus voor een passend managementmodel.

Openbaarheid WOZ-waarde vanaf 2016
De WOZ-waarde van woningen wordt in de loop van 2016 openbaar. De openbaarmaking van de WOZ-waarde zal de transparantie bij de waardering vergroten, doordat de burger beter en eenvoudiger dan nu de waardeverhoudingen tussen de eigen woning en die van anderen kan controleren. De verwachting is dat deze openbaarheid zal bijdragen aan een verdergaande acceptatie van de WOZ-waarde bij de burger. Mogelijk zou dit op termijn ertoe kunnen leiden dat er minder bezwaar- en beroepschriften worden ingediend. De algemene verwachting is echter dat de eerste jaren die vergrote openheid zal leiden tot een toename van het aantal contacten voor aanvullende informatie aan GBLT en van het aantal bezwaar- en beroepschriften. Dit komt niet in de laatste plaats door de bemoeienis van de zogenaamde “no cure no pay” (NCNP) bureaus.

Wijziging woningwaarderingsstelsel
Per 1 oktober 2015 heeft de WOZ-waarde een significante invloed op het puntensysteem (woningwaarderingsstelsel) dat de maximale huurprijs voor een woning bepaalt. Voor de uitvoering van de wet WOZ is van belang dat door dit gewijzigde woningwaarderingsstelsel huurders van woningen veel vaker een formeel belang zullen hebben bij de WOZ-waarde van de woning waarin zij wonen. Concreet betekent dit dat GBLT uitvoering moet te geven aan de bepalingen hierover in de Wet

WOZ en dus, met ingang van 1 januari 2016, ook in de eerste 8 weken van het jaar een WOZ-beschikking moeten sturen aan alle belanghebbende gebruikers van zelfstandige huurwoningen. Deze beschikkingen zijn voor bezwaar en beroep vatbaar.
De WOZ-processen wijzigen in de basis niet, maar het aantal WOZ-bezwaren zal vanaf belastingjaar 2016 naar verwachting toenemen.

5. Financiële verwachting 2017 en verder.

Budgettaire ontwikkeling
In 2015 is een belangrijke financiële basis gelegd voor de verandering die nodig is om gegevensbeheer en de aansluiting op de basisadministraties te realiseren. Dat geldt ook voor het benodigde herstel in het WOZ proces. De daarmee gemoeide financiering tot en met 2016 is daardoor beschikbaar gekomen. De interne ontwikkeling op weg naar kwaliteit van dienstverlening, benoemd in het vorige hoofdstuk, vraagt intensivering van kennis en ICT middelen. Dat zal verschuivingen zichtbaar maken in de interne kostenstructuur. Die herschikking zal voor 2017 zichtbaar gemaakt worden in de betreffende begroting. Daarbij wordt uitgegaan van een budget neutrale ontwikkeling (behoudens inflatie, zie hieronder).

Voor 2018 en verder is nog niet duidelijk hoe de plannen uitwerken. Voor de jaren 2018 en verder wordt daarom in eerste instantie dezelfde lijn gevolgd.

In de meerjarenraming is niet gerekend met toetreding door nieuwe deelnemers. Eerder dan 2018 zal dat ook niet gebeuren. Als de situatie zich voordoet, wordt een voorstel voorgelegd aan het bestuur en de deelnemers met een inschatting van de kwalitatieve en kwantitatieve voordelen, de risico's en de aanloopkosten.

Lening
Eén van de rechtsvoorgangers van GBLT (Lococensus) heeft in 2007 bij de Nederlandse Waterschapsbank een aflossingsvrije lening van € 2 mln. afgesloten waarover 4,29% rente wordt betaald. Deze lening loopt af op 22 januari 2017.
Een voorstel wordt uitgewerkt voor herfinanciering, zo mogelijk binnen de kring van de deelnemers, zodanig dat gedurende de looptijd de hoofdsom wordt afgelost. Bij de huidige condities (rente is minder dan 2%) kan het rentevoordeel ingezet worden voor (een deel van) de aflossing. Al naar gelang de keuze die wordt gemaakt zal dit een financieel effect hebben op de begroting 2017 en de begroting van de komende jaren.

Financiële rekenparameters.
De volgende ontwikkelingen hebben invloed op de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018 tot en met 2020 en daarmee op de bijdragen van de deelnemers:

- Bij het opstellen van de begroting en meerjarenraming zal, op basis van de decemberraming 2015 van het CPB, worden uitgegaan van een prijspeilontwikkeling van 0,9% op de daarvoor in aanmerking komende begrotingsposten. In de begroting 2016 werd de ontwikkeling in het meerjarenperspectief geschat op 1% per jaar.
  Mocht het Centraal Economisch Plan 2016 van het CPB, dat in maart wordt gepresenteerd, daartoe aanleiding geven dan zal de prijspeilontwikkeling worden heroverwogen.
- Voor de loonpeilontwikkeling wordt meerjarig uitgegaan van een stijging van 2,5% per jaar.
- Ook voor de inhuur van derden zal met dat percentage worden gerekend.
- De cao-bepaling over het opleidingsbudget luidde tot 1-1-2016 dat het budget minimaal gelijk was aan 2,5% van de loonsom. GBLT heeft tot en met 2016 meer begroot, namelijk 3% van de loonsom. De cao is per 1-1-2016 sterk gewijzigd op het punt van het opleidingsbudget: naast een budget van 1% van de loonsom voor organisatie brede opleidingen, krijgt iedere medewerker de beschikking over een persoonlijk ontwikkelbudget (PBB) van € 5000 dat besteed kan worden in een periode van 5 jaar. Bij 170 medewerkers op de loonlijst leidt dat tot grote onzekerheid over de uitputting van het opleidingsbudget, omdat er grote vrijheid bestaat in het tijdstip en het bedrag waarvoor medewerkers hun PBB kunnen aanspreken. Vooralsnog is het budget voor opleidingskosten niet gewijzigd. De ervaring zal moeten leren of dit voldoende is om te voldoen aan de bepalingen uit de cao. Een eventuele overschrijding van het budget in 2017 kan mogelijk gedekt worden vanuit "onvoorzien".
- De afbouw van de flexibele schil in het klantcontactcentrum wordt geleidelijk doorgevoerd in combinatie met de structurele opbouw van de kwaliteit van de dienstverlening, zoals verwoord in de paragraaf over de budgettaire ontwikkeling.

De hiervoor genoemde uitgangspunten worden als volgt in de begroting 2017 vertaald.

bedragen in € x 1.000	begroting 2016 gewijzigd	begroting 2017
LASTEN		
1 Rente en afschrijvingen	1.276	1.276
2 Personeelslasten	11.899	12.192
3 Goederen en diensten van derden	7.197	7.274
4 Bijdragen aan derden	0	0
5 Toevoegingen voorzieningen/onvoorzien	200	200
6 Toevoegingen aan bestemmingsreserves	0	
7 Stelpost taakstellende bezuiniging		
TOTAAL LASTEN	**20.572**	**20.942**
BATEN		
0 Resultaat voorgaand boekjaar	0	0
1 Financiële baten	0	0
2 Personeelsbaten	0	0
3 Goederen en diensten aan derden	17.362	17.732
4 Bijdragen van derden	0	0
5 Waterschaps- en gemeentebelastingen	3.210	3.210
6 Interne verrekeningen	0	0
TOTAAL BATEN	**20.572**	**20.942**

Dit heeft voor de deelnemers de volgende gevolgen voor de te betalen bijdrage.

bedragen in € x 1.000 deelnemer	begroting 2016 na wijziging	meerjaren 2017
waterschap Drents Overijsselse Delta	2.283	2.334
waterschap Rijn en IJssel	2.322	2.374
waterschap Vallei en Veluwe	4.304	4.398
waterschap Vechtstromen	2.903	2.967
waterschap Zuiderzeeland	1.624	1.659
gemeente Dronten	531	541
gemeente Leusden	391	399
gemeente Nijkerk	572	582
gemeente Zwolle	1.778	1.811
gemeente Dalfsen	396	404
gemeente Bunschoten	257	262
Totale deelnemersbijdrage	**17.362**	**17.732**

6. Financieel meerjarenperspectief 2018-2020

De verdeling van de deelnemersbijdragen ziet er, met inachtneming van de Bijdrageverordening GBLT 2016, in meerjarenperspectief als volgt uit.

bedragen in € x 1.000 deelnemer	meerjaren 2018	meerjaren 2019	meerjaren 2020
waterschap Drents Overijsselse Delta	2.386	2.440	2.494
waterschap Rijn en IJssel	2.427	2.481	2.536
waterschap Vallei en Veluwe	4.494	4.592	4.692
waterschap Vechtstromen	3.033	3.101	3.170
waterschap Zuiderzeeland	1.696	1.733	1.771
gemeente Dronten	551	561	572
gemeente Leusden	406	414	421
gemeente Nijkerk	593	604	615
gemeente Zwolle	1.844	1.879	1.914
gemeente Dalfsen	411	419	427
gemeente Bunschoten	267	272	277
Totale deelnemersbijdrage	**18.109**	**18.494**	**18.888**

In de volgende grafiek wordt de ontwikkeling van de van de bijdragen van de deelnemers, inclusief uitbreiding en inflatie, weergegeven.
Hierbij moet worden opgemerkt dat bij de toetreding van de gemeenten Dronten, Leusden en Nijkerk in 2013, de gemeente Zwolle in 2014 en de gemeenten Dalfsen en Bunschoten per 2016 sprake is van verhoging van de som zonder dat sprake is van een stijging van de individuele bijdragen.

